

C: 13.00-14.30

AI-systemen voor juridische logica en argumentatie

Bart Verheij

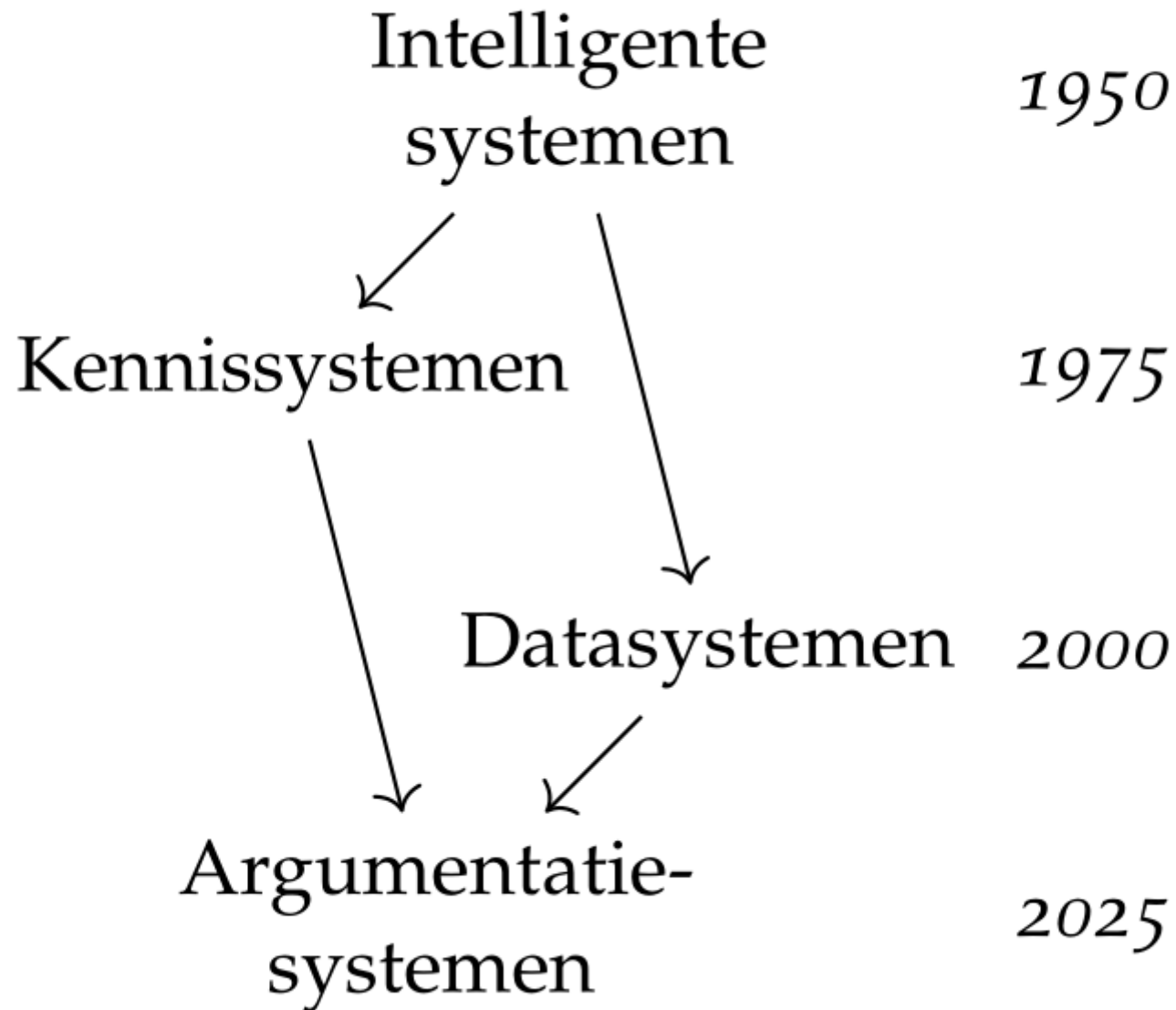
Department of Artificial Intelligence, Bernoulli Institute

www.ai.rug.nl/~verheij/llt

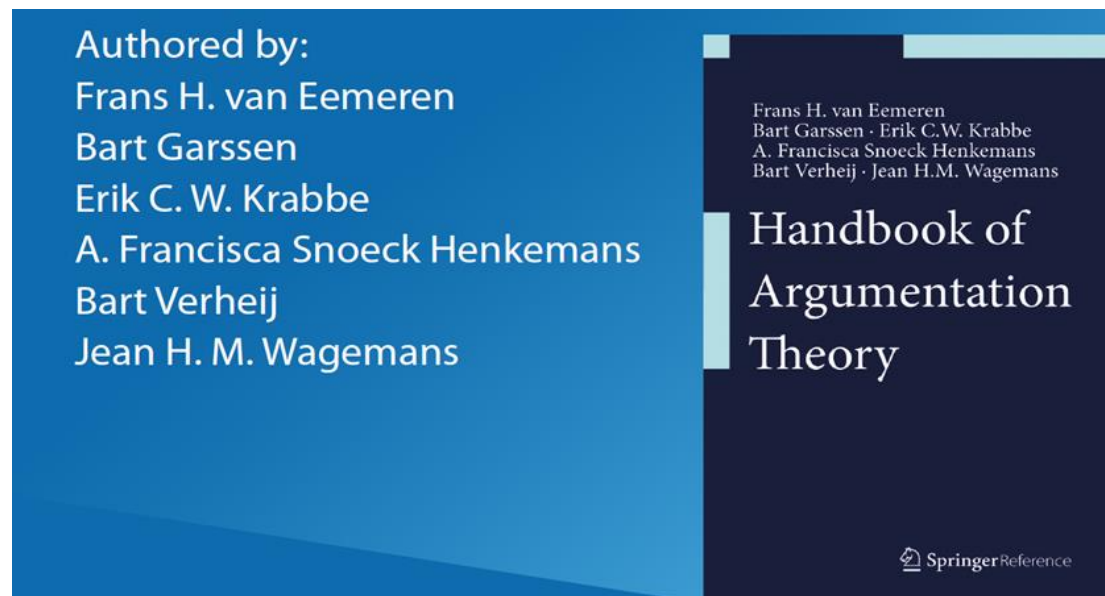
university of
 groningen

Argumentatiesystemen

Argumentatiesystemen zijn systemen die een kritische discussie kunnen voeren waarin hypothesen worden geconstrueerd, getoetst en gewaardeerd op basis van redelijke argumenten.

Argumentatie in AI: geschiedenis

Logica

$p \rightarrow q$

$\neg q$

$\neg p$

Als p , dan q

Niet q

Dus: Niet p

p	q
t	t
t	f
f	t
f	f

$p \rightarrow q$
t
f
t
t

$q \rightarrow (p \rightarrow q)$
t
t
t
t

Logische afleidregels

$$\frac{a \ \& \ b}{b}$$

$$\frac{a}{b \rightarrow a}$$

$$\frac{a \quad b}{a \ \& \ b}$$

$$\frac{a \quad a \rightarrow b}{b}$$

Art. 6:217 lid 1 BW

Een overeenkomst komt tot stand door een aanbod en de aanvaarding daarvan.

Rg Er komt een overeenkomst tot stand.

V1 Er wordt een aanbod gedaan.

V2 Dat aanbod wordt aanvaard.

V1 & V2 → Rg

Art. 3:44 lid 1 BW

Een rechtshandeling is vernietigbaar, wanneer zij door bedreiging, door bedrog of door misbruik van omstandigheden is tot stand gekomen.

Rg Een rechtshandeling is vernietigbaar.

Va De rechtshandeling is door bedreiging totstandgekomen.

Vb De rechtshandeling is door bedrog totstandgekomen.

Vc De rechtshandeling is door misbruik van omstandigheden totstandgekomen.

Va ∨ Vb ∨ Vc → Rg

Art. 3:44 lid 2 BW

Bedreiging is aanwezig, wanneer iemand een ander tot het verrichten van een bepaalde rechtshandeling beweegt door onrechtmatig deze of een derde met enig nadeel in persoon of goed te bedreigen. De bedreiging moet zodanig zijn, dat een redelijk oordelend mens daardoor kan worden beïnvloed.

Rg Er is sprake van bedreiging.

V1 Iemand heeft een ander tot het verrichten van een rechtshandeling bewogen.

V2a Dit is gedaan door die persoon met enig nadeel in persoon te bedreigen.

V2b Dit is gedaan door die persoon met enig nadeel in goed te bedreigen.

V2c Dit is gedaan door een andere persoon met enig nadeel in persoon te bedreigen.

V2d Dit is gedaan door een andere persoon met enig nadeel in goed te bedreigen.

V3 De bedreiging was onrechtmatig.

V4 Een redelijk oordelend mens kon door die bedreiging beïnvloed zijn.

V1 & (V2a ∨ V2b ∨ V2c ∨ V2d) & V3 & V4 → Rg

Artikel 289 Sr. Hij die opzettelijk en met voorbedachten rade een ander van het leven berooft, wordt, als schuldig aan moord, gestraft met levenslange gevangenisstraf of tijdelijke van ten hoogste twintig jaren of geldboete van de vijfde categorie.

Regelanalyse art. 289 Sr

Rg Iemand is strafbaar als schuldig aan moord.

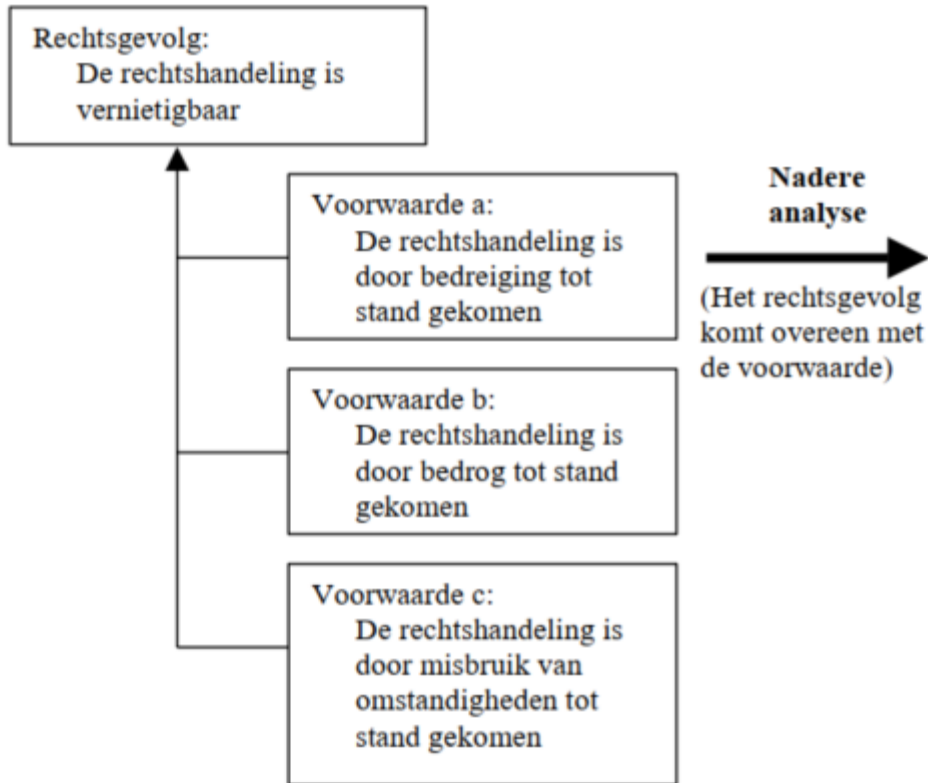
V1 Diegene heeft een ander van het leven beroofd.

V2 Diegene deed dat opzettelijk.

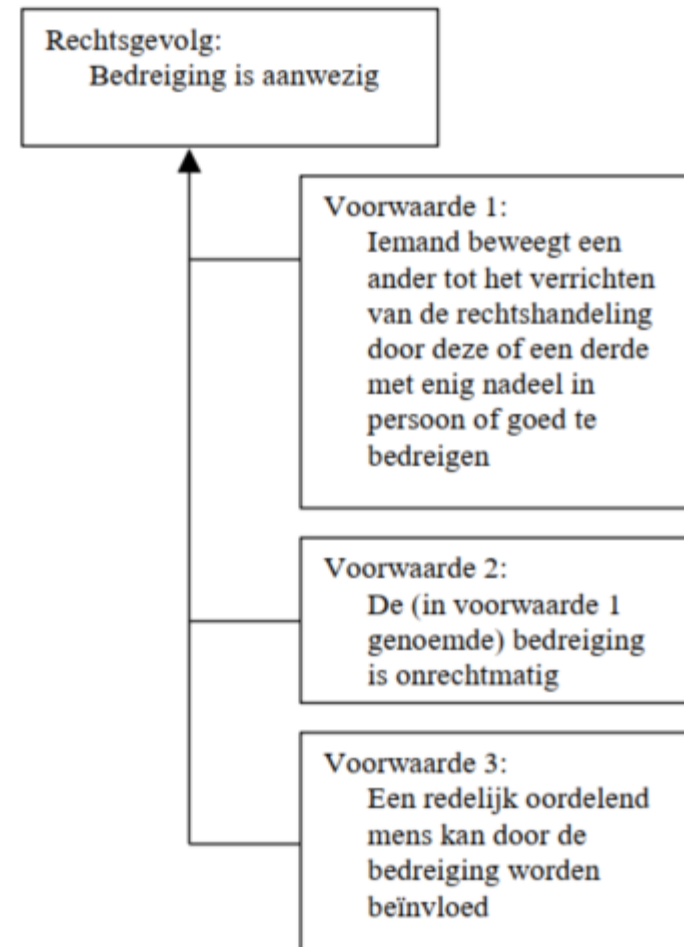
V3 Diegene deed dat met voorbedachten rade.

V1 & V2 & V3 → Rg

Art. 3:44 lid 1 BW

Art. 3:44 lid 2 BW

Art. 6:74 lid 1 BW

Rechtsgevolg:
De schuldenaar is
verplicht de schade van
de schuldeiser te
vergoeden

Voorwaarde 1:
Er is een tekortkoming
in de nakoming van een
verbintenis

Voorwaarde 2:
De tekortkoming kan
de schuldenaar worden
toegerekend

Voorwaarde 3:
Er is schade

Voorwaarde 4:
Er is causaal verband
tussen gedraging en
schade

**Nadere
analyse**

(Het rechtsgevolg
is het tegengestelde
van de voorwaarde)

Art. 6:75 BW

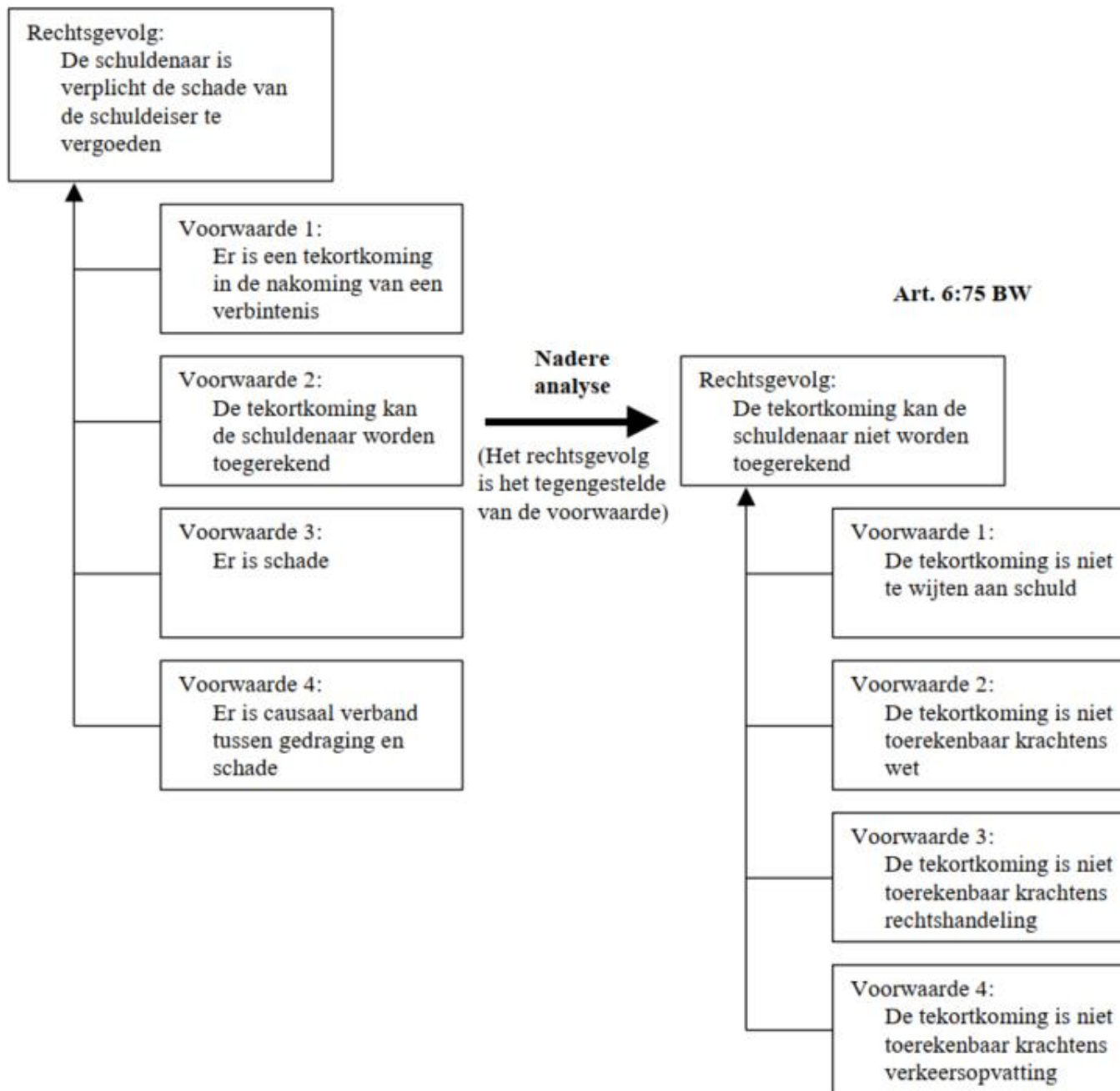
Rechtsgevolg:
De tekortkoming kan de
schuldenaar niet worden
toegerekend

Voorwaarde 1:
De tekortkoming is niet
te wijten aan schuld

Voorwaarde 2:
De tekortkoming is niet
toerekenbaar krachtens
wet

Voorwaarde 3:
De tekortkoming is niet
toerekenbaar krachtens
rechtshandeling

Voorwaarde 4:
De tekortkoming is niet
toerekenbaar krachtens
verkeersopvatting

Art. 3:44 lid 1 BW

Rechtsgevolg:
De rechtshandeling is
vernietigbaar

Nevenanalyse

(De rechtsgevolgen komen
met elkaar overeen)

Voorwaarde a:
De rechtshandeling is
door bedreiging tot
stand gekomen

Voorwaarde b:
De rechtshandeling is
door bedrog tot stand
gekomen

Voorwaarde c:
De rechtshandeling is
door misbruik van
omstandigheden tot
stand gekomen

Art. 6:228 BW

Rechtsgevolg:
De overeenkomst is
vernietigbaar

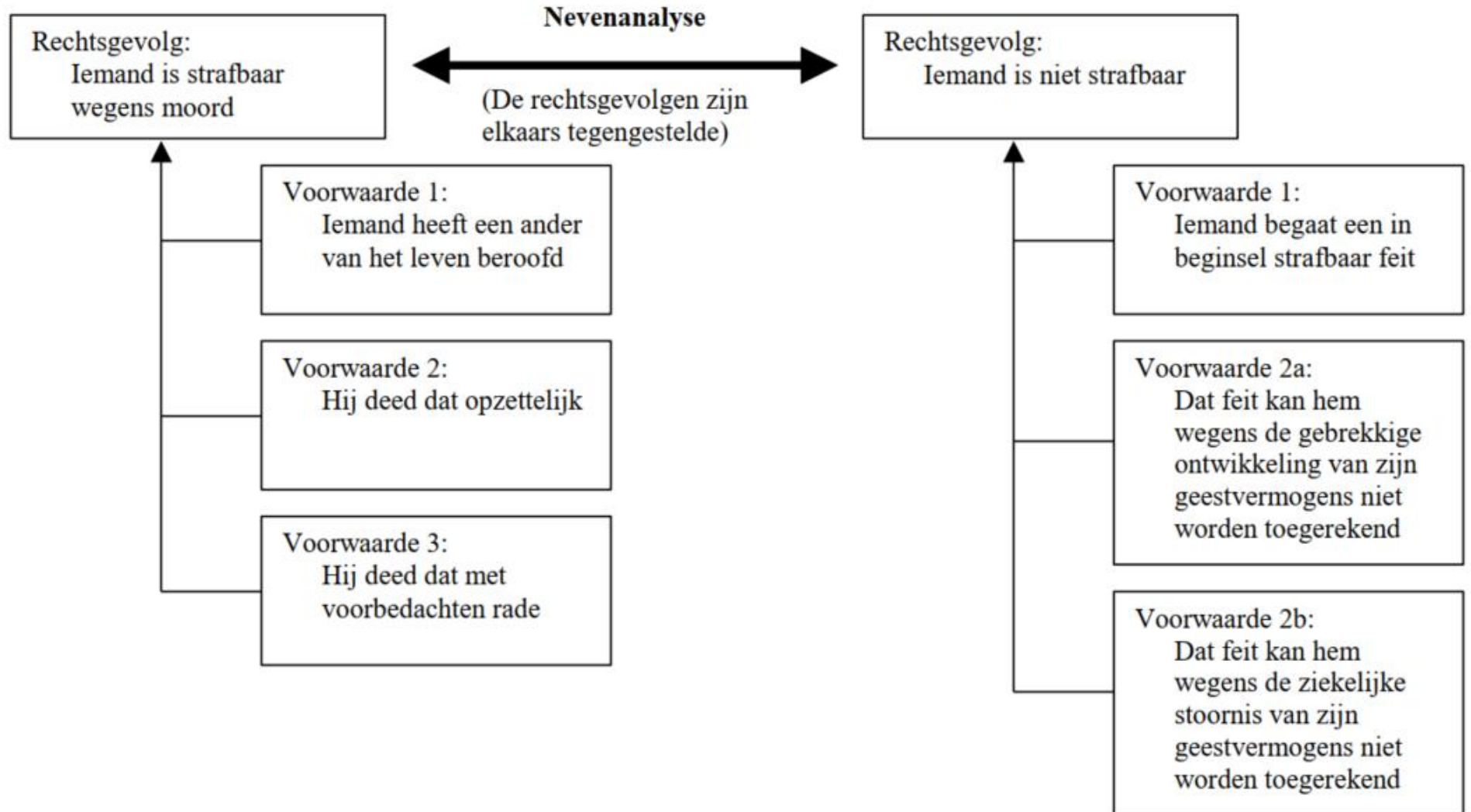
Voorwaarde 1:
De overeenkomst is tot
stand gekomen onder
invloed van dwaling

Voorwaarde 2:
De overeenkomst was
bij een juiste voor-
stelling van zaken niet
gesloten

Enz.

Art. 289 Sr

Art. 39 Sr

Complicaties

Conflicten

Toepasselijke regels kunnen strijdige conclusies hebben.
In relevante precedentes kunnen strijdige beslissingen genomen zijn.

Uitzonderingen

De conclusie van een toepasselijke regel hoeft niet te volgen.

De beslissing van een relevante precedent verdient niet altijd navolging.

Lacunae

De regels en de precedentes geven niet altijd uitsluitend.

Conflictregels

Het recht kent algemene conflictoplossende beginselen (de conflictregels):

Lex superior (derogat legi inferiori)

Een regel afkomstig van een hogere instantie gaat voor.

Lex posterior (derogat legi priori)

Een nieuwere regel gaat voor.

Lex specialis (derogat legi generali)

Een specifiekere regel gaat voor.

Weerlegbare argumentatie

Beweringen en conclusies kunnen worden *weerlegd* als er tegenargumenten zijn.

Bijvoorbeeld:

Redenering:

Peter heeft een ruit gebroken.

Daarom moet hij de schade vergoeden.

Weerlegging:

Peter handelde uit overmacht.

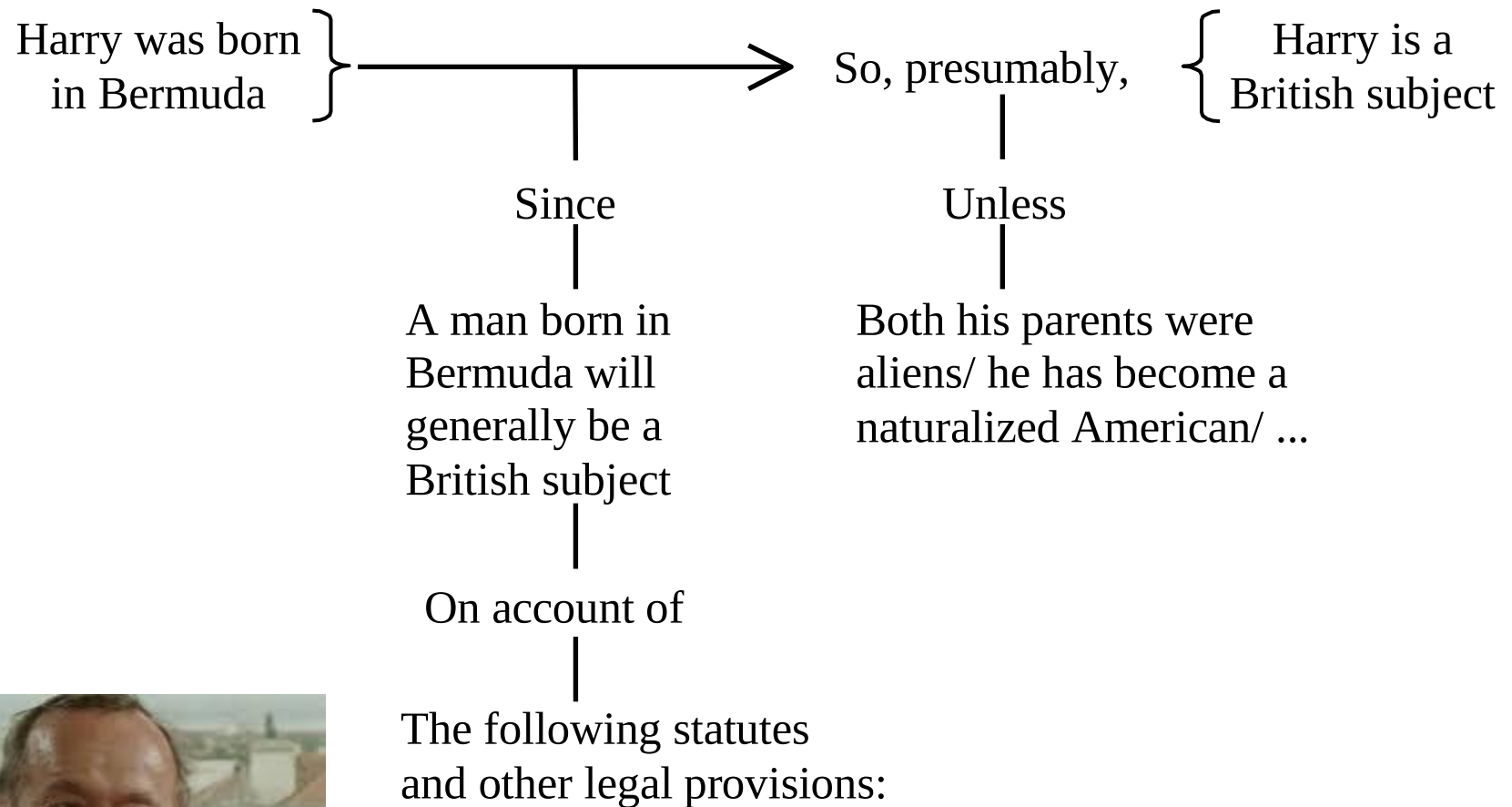
Dialogoog en procedure

Juridische beslissingen komen vaak tot stand in de context van een *dialogoog*, namelijk die tussen de tegenover elkaar staande partijen en de rechter.

Die dialogoog is bovendien aan allerlei *procedurele regels* gebonden.

De dialogoogcontext en de procedurele regels sturen de selectie van feiten, regels en beslissingen.

Toulmin's model

Reiter's logic for default reasoning

Birds fly

$$\text{BIRD}(x) : \text{M FLY}(x) / \text{FLY}(x)$$

A penguin does not fly

$$\text{PENGUIN}(x) \rightarrow \neg \text{FLY}(x)$$

$\text{FLY}(t)$ **follows from** $\text{BIRD}(t)$

$\text{FLY}(t)$ **does not follow from** $\text{BIRD}(t), \text{PENGUIN}(t)$

>>Non-monotonic logic<<

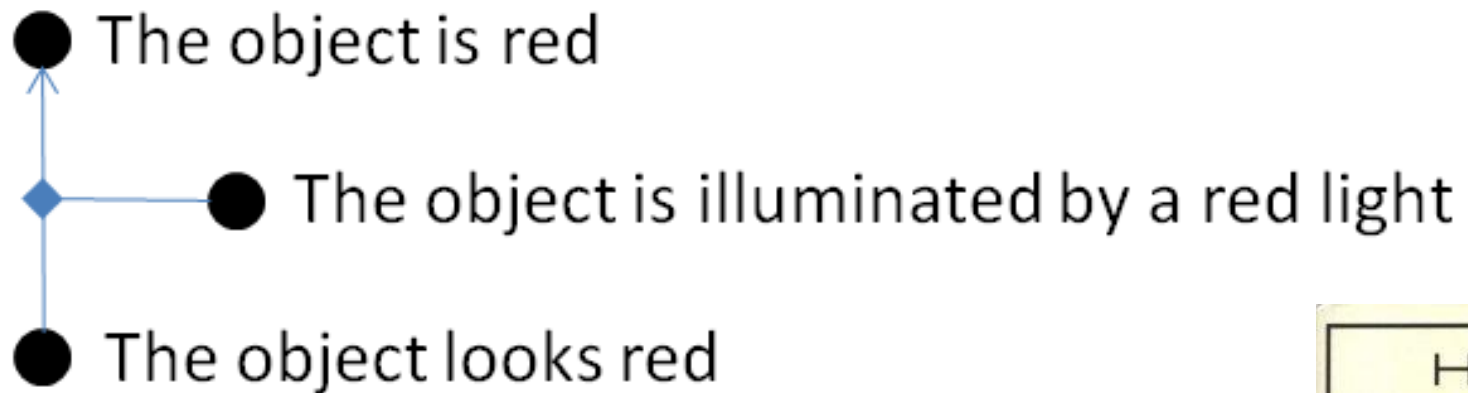
Defeasible reasoning

In 1987, John Pollock published the paper 'Defeasible reasoning' in the *Cognitive Science* journal.

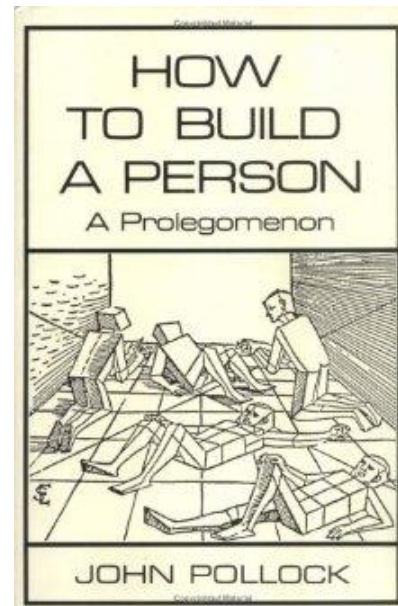
What in AI is called “non-monotonic reasoning” coincides with the philosophical notion of “defeasible reasoning”.

Pollock's red light example

Undercutting defeat

Argumentatie in AI: nu

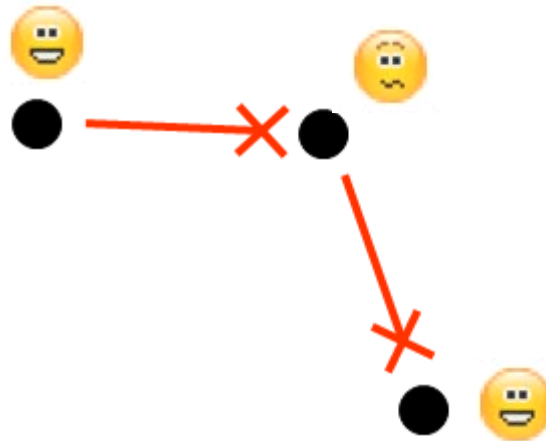
α

$\alpha \times \text{---} \beta$

$\alpha \times \text{---} \beta \times \text{---} \gamma$

Dung's basic principle of argument acceptability

The one who has the last word laughs best.

alibi

getuige

onschuld

alibi

getuige

onschuld

alibi

getuige

leugen

partner

onschuld

alibi

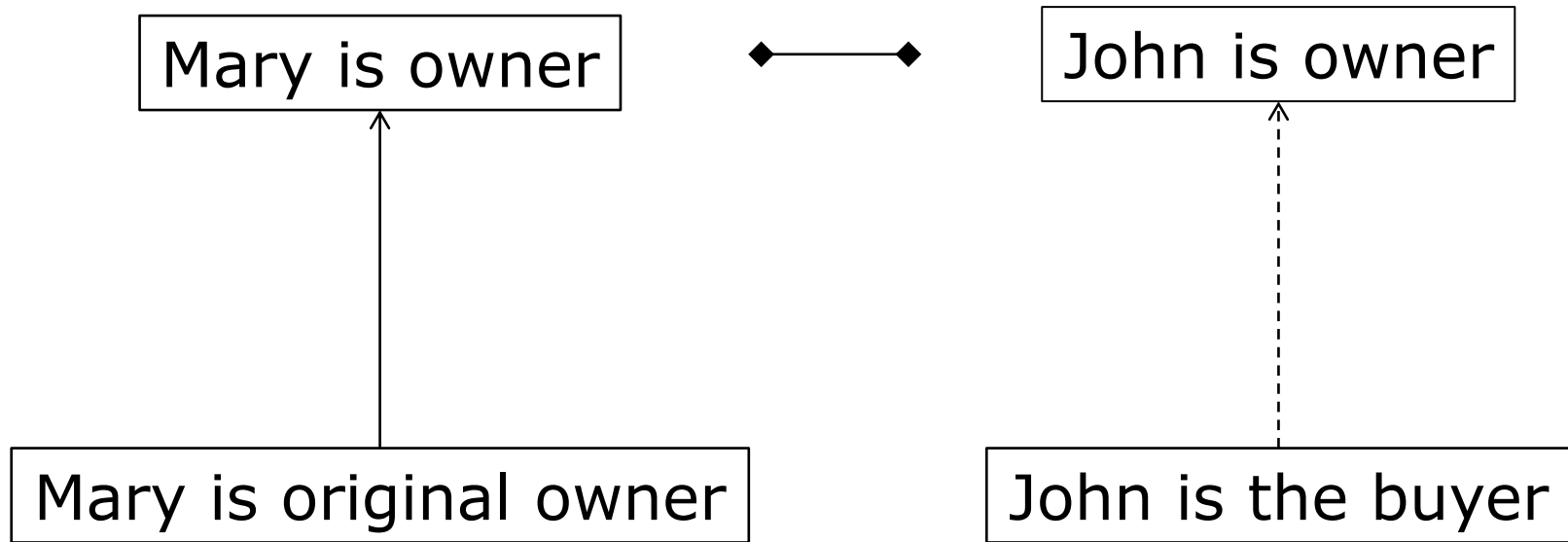

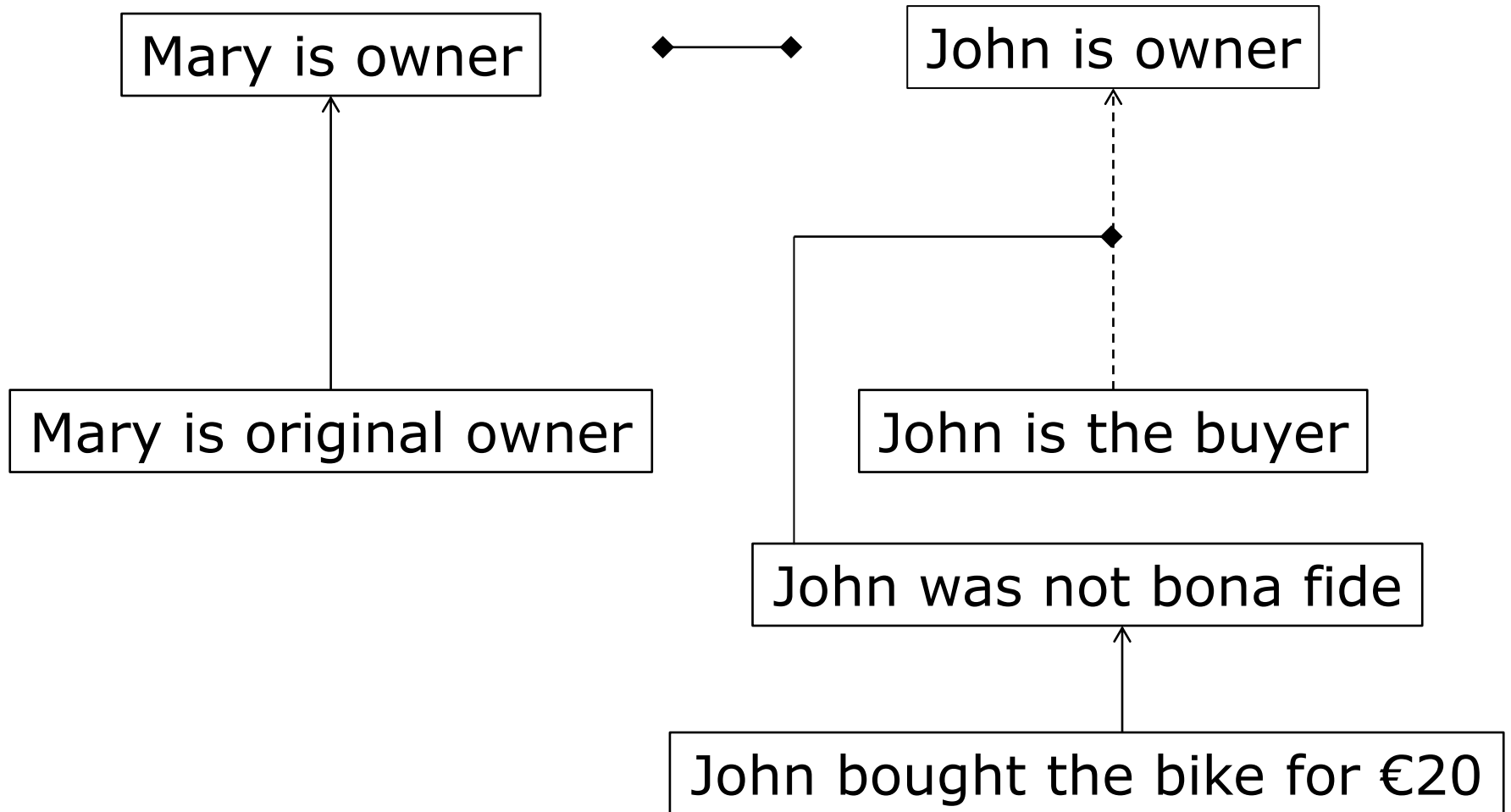
leugen

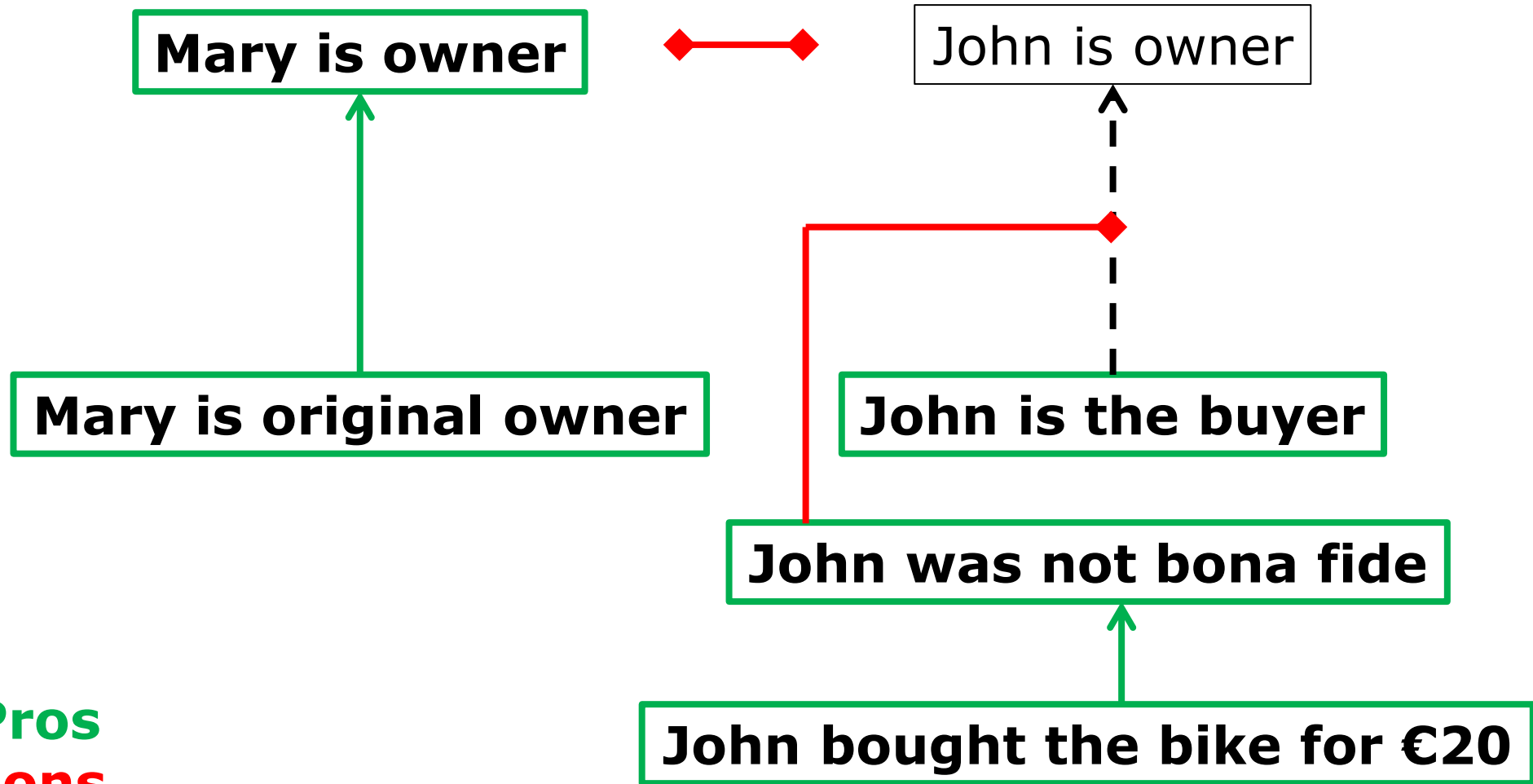

getuige

partner

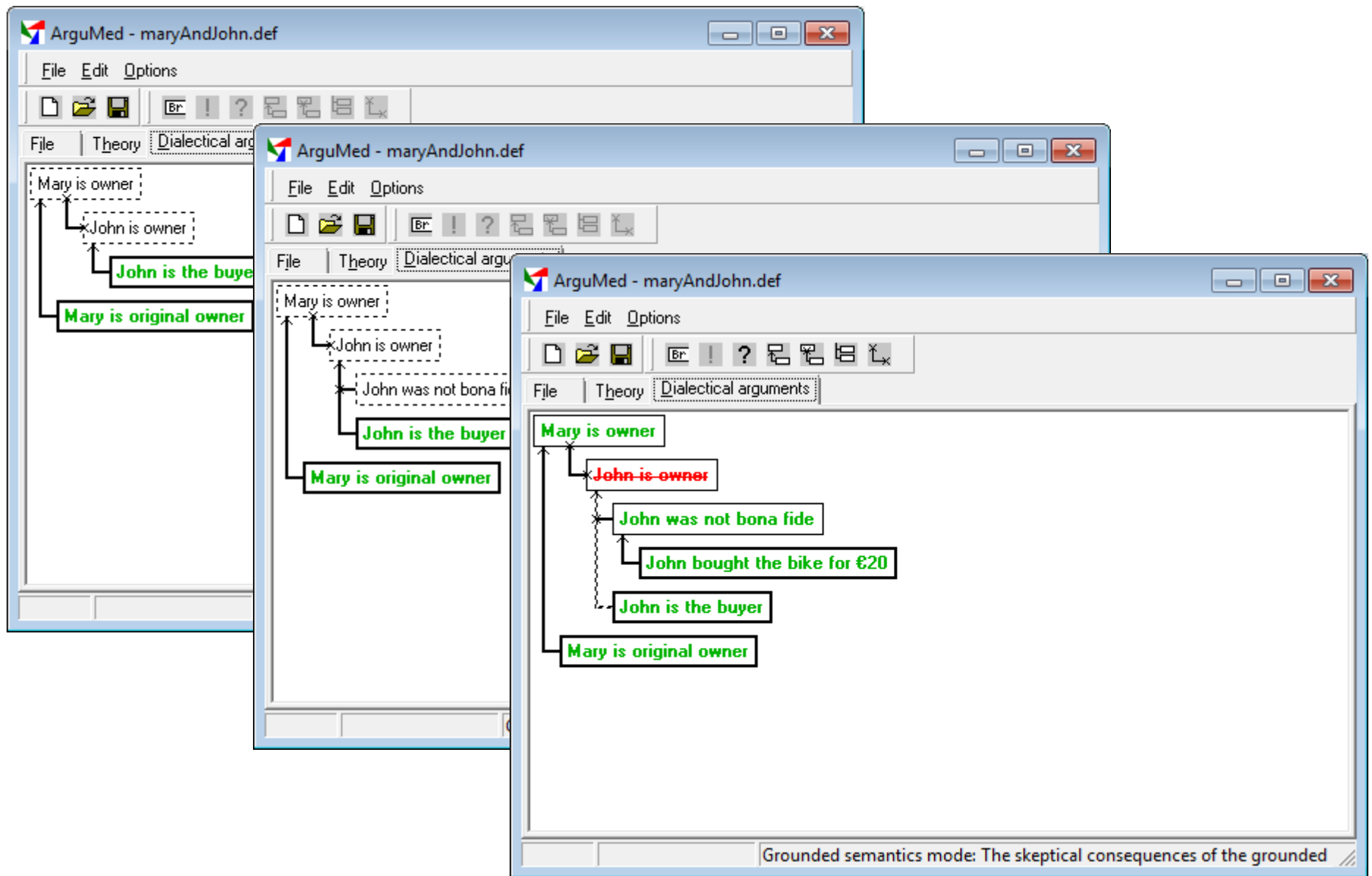

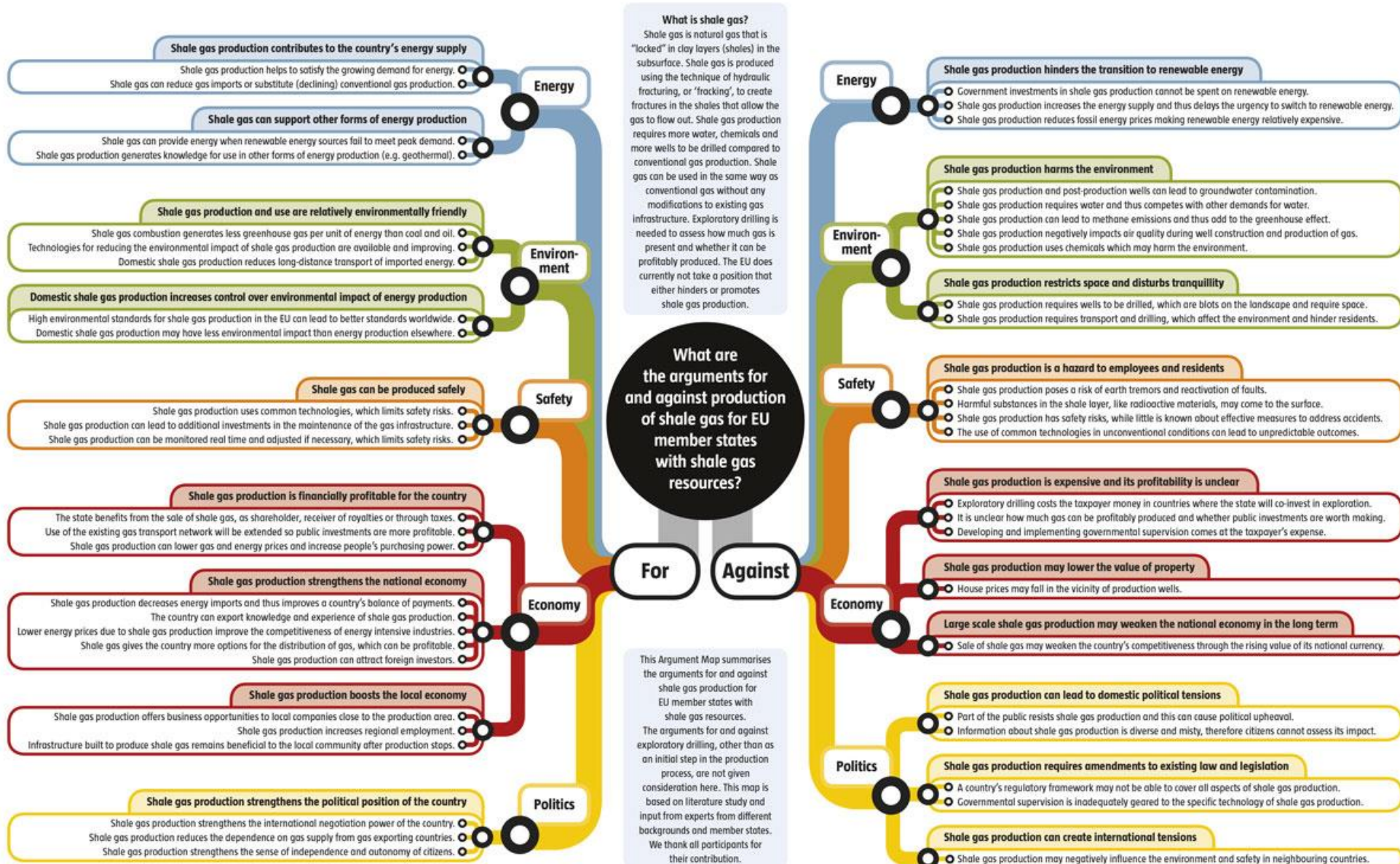
Pros
Cons

Verheij, B. (2005). *Virtual Arguments. On the Design of Argument Assistants for Lawyers and Other Arguers*. T.M.C. Asser Press, The Hague.

ARGUMENT MAP SHALE GAS PRODUCTION IN EU MEMBER STATES

(1) P . If P then Q .
Therefore Q .

(2) All P s are Q s. Some R is not a Q .
Therefore some R is not a P .

Argument schemes

- (3) Person E says that P . Person E is an expert with respect to the fact that P .
Therefore P .
- (4) Doing act A contributes to goal G . Person P has goal G .
Therefore person P should do act A .

Argument schemes

Argument schemes are

- context-dependent, not universal,
- defeasible, not strict, and
- concrete, not abstract.

Are argument schemes hence a useless tool of analysis?

No: take inspiration from knowledge engineering

Critical questions

Argument scheme for witness testimony:

Witness A has testified that P .

Therefore: P

Critical questions, for instance:

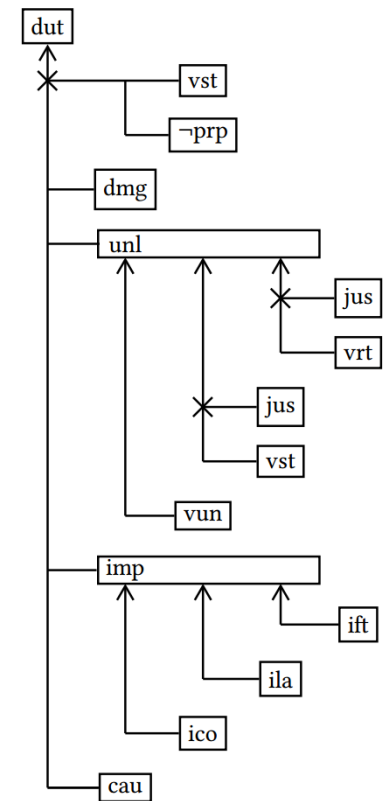
Wasn't A mistaken?

Wasn't A lying?

Argumentatie in AI: toekomst

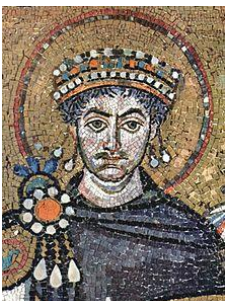
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
¬dmg	¬dut	¬dut	¬dut	dut	dut	dut	dut	dut	dut	dut	dut	dut	¬dut	¬dut	¬dut
	dmg	dmg	dmg	dmg	dmg	dmg	dmg	dmg	dmg	dmg	dmg	dmg	dmg	dmg	dmg
	¬unl	unl	unl	unl	unl	unl	unl	unl	unl	unl	unl	unl	¬unl	¬unl	unl
		¬imp	imp	imp	imp	imp	imp	imp	imp	imp	imp	imp			imp
			¬cau	cau	cau	cau	cau	cau	cau	cau	cau	cau			cau
	¬vrt			vrt	vrt	vrt	¬vrt	¬vrt	¬vrt	¬vrt	¬vrt	¬vrt	vrt	¬vrt	
	¬vst			¬vst	¬vst	¬vst	vst	vst	vst	¬vst	¬vst	¬vst	¬vst	vst	vst
	¬vun			¬vun	¬vun	¬vun	¬vun	¬vun	¬vun	vun	vun	vun			
		¬ift		ift	¬ift	¬ift	ift	¬ift	¬ift	ift	¬ift	¬ift			
		¬ila		¬ila	ila	¬ila	¬ila	ila	¬ila	¬ila	ila	¬ila			
		¬ico		¬ico	¬ico	ico	¬ico	¬ico	ico	¬ico	¬ico	ico			
				¬jus	¬jus	¬jus	¬jus	¬jus	¬jus	¬jus	¬jus	¬jus	jus	jus	
				prp	prp	prp									¬prp

1 > 2 > 3 > 4 > 5 ~ 6 ~ 7 ~ 8 ~ 9 ~ 10 ~ 11 ~ 12 ~ 13 > 14 ~ 15 ~ 16

Data

Kennis

Strafrechtvoorspelmachine

Doe een voorspelling

Strafrechtvoorspelmachine

Doe een voorspelling

Voorspelling:

De verdachte wordt als schuldig veroordeeld

Strafrechtvoorspelmachine

Doe een v

**Gevalideerd door het CBS:
91 van de 100 keer correct**

spelling:
wordt als schuldig veroordeeld

Strafrechtvoorspelmachine

Doe een voor

het CBS:
correct

Gevalideerd
91 van de

JURI SAYS:

I'm predicting judgments of the European Court of Human Rights with an accuracy of **60.9%** over the *last month*.

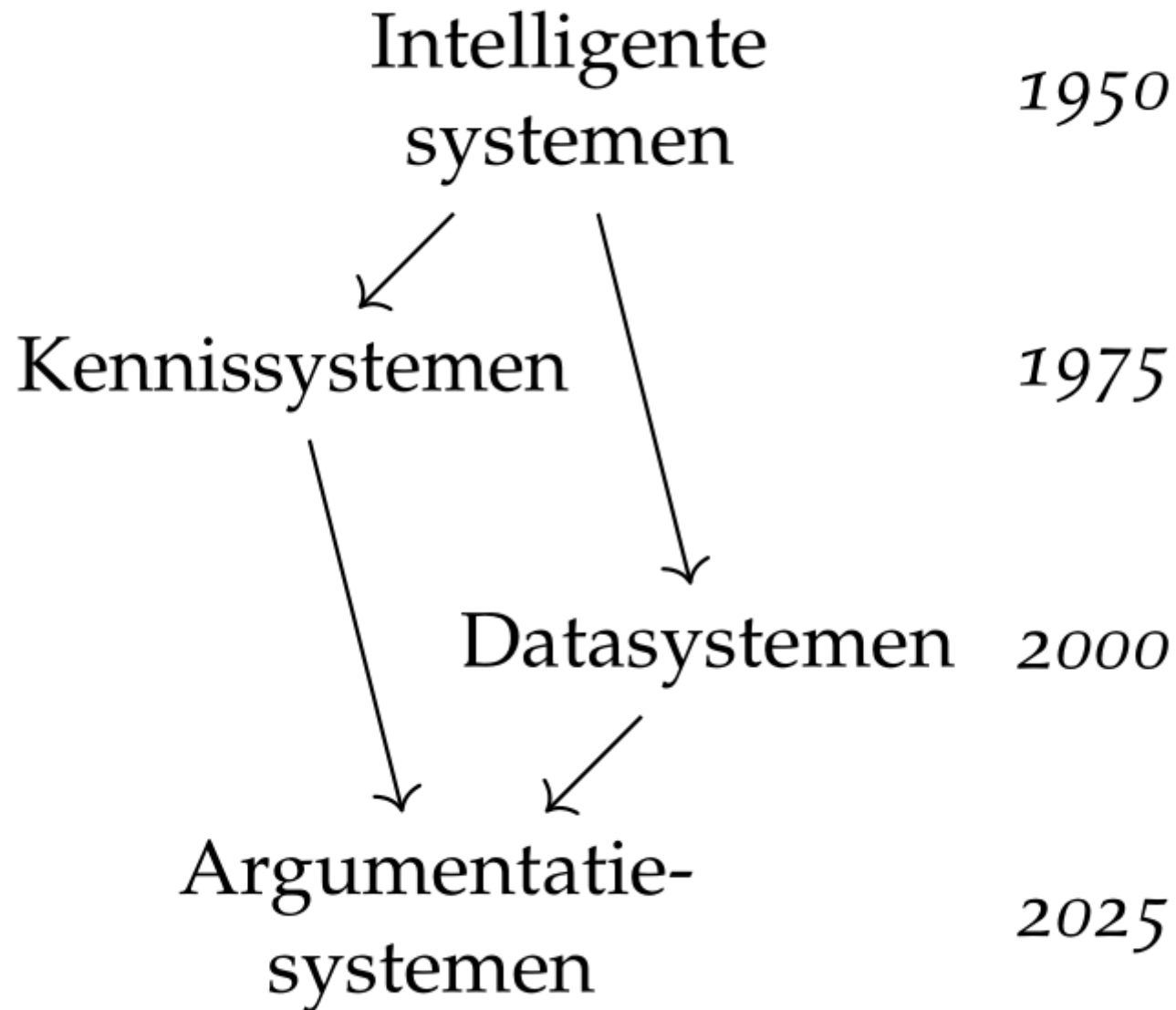
JURI reads published documents from previous years and decisions of the cases judged by the European Court of Human Rights and predicts decisions the Court will make. Every month it learns from its mistakes.

Cropped version of the original photo by Adrian Gryczuk (license: CC BY-SA 3.0 PL).

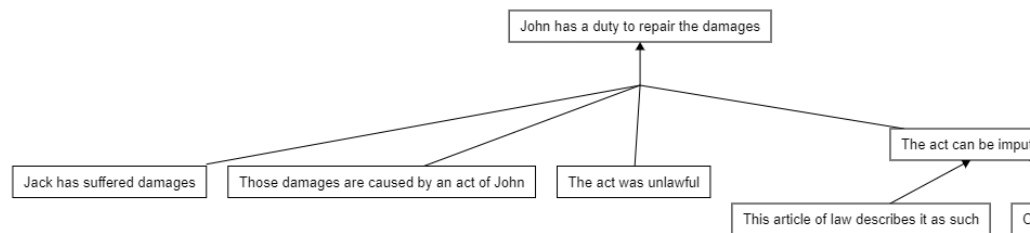
14 van 23
correct

Mijn `machine':
18 van 23 (78%)

Realisation x + Parse 1 x

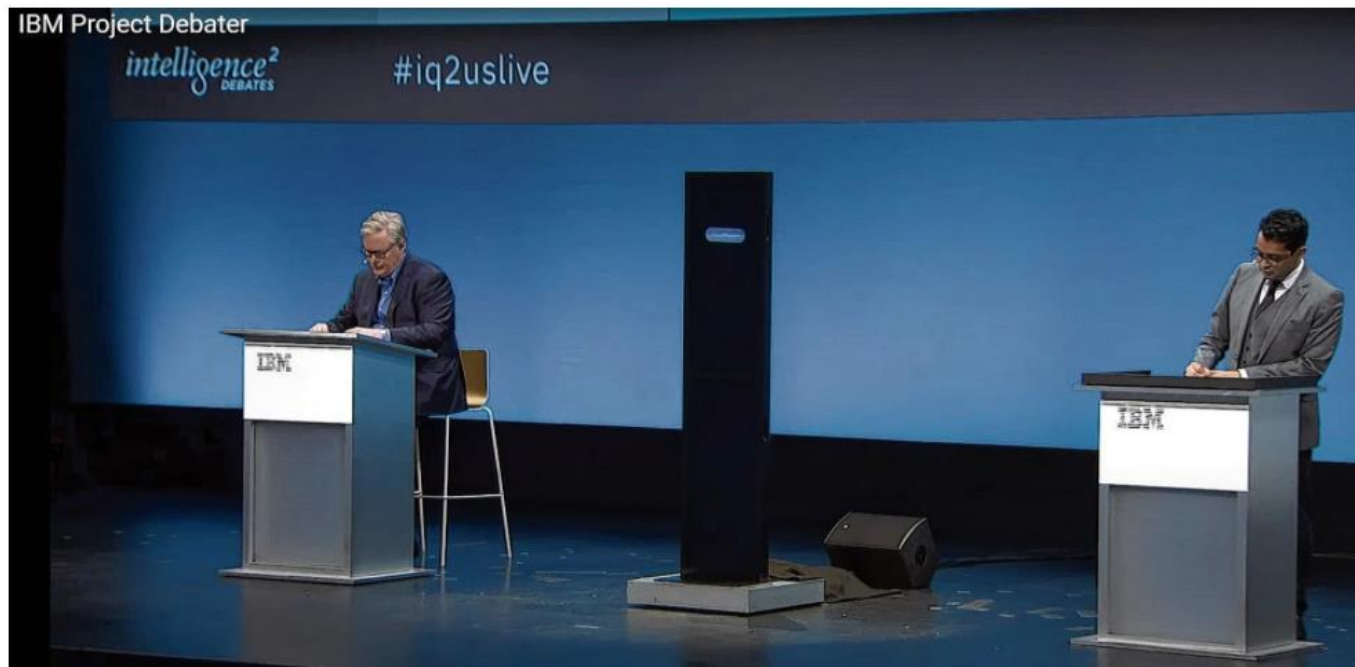
John has a duty to repair the damages because Jack has suffered damages, those damages are caused by an act of John, the act was unlawful and the act can be imputed to John. The act can be imputed to John because this article of law describes it as such and because common opinion describes it as such.]

Computer legt het in een debat (nog) af tegen de mens

Kunstmatige intelligentie Debatteren is een jurysport. Een computer van IBM nam het op tegen een wedstrijddebater en verloor nipt. „Het is een indrukwekkend systeem.”

Laura Wismans 17 maart 2021 Leestijd 2 minuten

Project Debater debatteert tegen opponent Harish Natajara (rechts).

Beeld Youtube

Bart Verheij

Arguments

for good artificial intelligence

University of Groningen, Groningen

Artificial Intelligence and Law (2020) 28:181–206
<https://doi.org/10.1007/s10506-020-09266-0>

REVIEW ARTICLE

Artificial intelligence as law

Presidential address to the seventeenth international conference on artificial intelligence and law

Bart Verheij¹

Published online: 14 May 2020
© The Author(s) 2020

Abstract

Information technology is so ubiquitous and AI's progress so inspiring that also legal professionals experience its benefits and have high expectations. At the same time, the powers of AI have been rising so strongly that it is no longer obvious that AI applications (whether in the law or elsewhere) help promoting a good society; in fact they are sometimes harmful. Hence many argue that safeguards are needed for AI to be trustworthy, social, responsible, humane, ethical. In short: AI should be good for us. But how to establish proper safeguards for AI? One strong answer readily available is: consider the problems and solutions studied in AI & Law. AI & Law has worked on the design of social, explainable, responsible AI aligned with human values for decades already, AI & Law addresses the hardest problems across the breadth of AI (in reasoning, knowledge, learning and language), and AI & Law inspires new solutions (argumentation, schemes and norms, rules and cases, interpretation). It is argued that the study of AI as Law supports the development of an AI that is good for us, making AI & Law more relevant than ever.

Keywords Artificial intelligence · Law · Knowledge representation and reasoning · Machine learning · Natural language processing · Argumentation

AI in het recht
kan niet anders dan
socially aware
explainable
responsible AI
zijn

C: 13.00-14.30

AI-systemen voor juridische logica en argumentatie

Bart Verheij

Department of Artificial Intelligence, Bernoulli Institute

`www.ai.rug.nl/~verheij`

university of
 groningen

Materiaal bij onderdeel B en C:

- van Eemeren, F.H., Garssen, B., Krabbe, E.C.W., Snoeck Henkemans, A.F., Verheij, B., & Wagemans, J.H.M. (2014). Chapter 11: Argumentation and Artificial Intelligence. *Handbook of Argumentation Theory*, 615-675. Dordrecht: Springer.
<https://www.ai.rug.nl/~verheij/publications/pdf/handbook2014ch11.pdf>
- Verheij, B. (2018). *Arguments for Good Artificial Intelligence*. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen. Inaugure rede.
[https://www.ai.rug.nl/~verheij/publications/oratie/oratie Bart Verheij.pdf](https://www.ai.rug.nl/~verheij/publications/oratie/oratie%20Bart%20Verheij.pdf)
- Verheij, B. (2020). Artificial intelligence as law. Presidential address to the seventeenth international conference on artificial intelligence and law. *Artificial Intelligence and Law* 28 (2), 181-206. **<https://doi.org/10.1007/s10506-020-09266-0>**

Verder lezen:

- Ashley, K.D. (2017). *Artificial intelligence and legal analytics: new tools for law practice in the digital age*. Cambridge University Press, Cambridge
- Verheij, B., Hage, J.C., van der Meer, T., & Span, G. (2004). *Vaardig met Recht. Over Casus Oplossen en Andere Juridische Vaardigheden*. Den Haag: Boom Juridische Uitgevers.
- Verheij, B. (1996). *Rules, Reasons, Arguments. Formal Studies of Argumentation and Defeat*. Maastricht: Universiteit Maastricht. Dissertation.
<https://www.ai.rug.nl/~verheij/publications/pdf/proefschrift.pdf>